

Finska läkarstrejken är nu inne på sjätte veckan

Någon lösning på konflikten finns inte i sikte

Den finska läkarstrejken är nu inne på sin sjätte vecka och någon lösning på konflikten finns inte i sikte.

– Vi kan strejka livet ut, säger biträdande strejkledaren Inger Karumo, i vanliga fall ortoped vid Vasa centralsjukhus.

■ Strejken gäller läkare vid kommunala sjukhus och hälsocentraler. Den genomförs som en nationell punktstrejk, läkare i olika delar av landet strejkar i omgångar.

Varje vecka berörs 440 – 1 400 av totalt 11 000 offentligt anställda läkare. Förra veckan strejkade 955 läkare, den här veckan 440. Strejken följer ett sex veckor långt schema. Så nästa vecka startar man om från bricka ett igen.

»Det händer inte så mycket«

Inger Karumo berättar att stämningen är ganska lugn, det händer inte så mycket. De finländska läkarnas ordförande träffar riksförlikningsmannen en gång i veckan. Men någon lösning på konflikten finns inte i sikte.

– Vi har inte kommit någon vart, kommenterar Inger Karumo.

Hon påpekar att Läkarförbundet känner ett totalt stöd från sina medlemmar och att det inte finns några som helst planer på att avbryta aktionen.

Ekonomiskt är de finländska läkarna väl rustade.

Inger Karumo och hennes kollegor har med sin strejk bland annat »fått igång en diskussion om hur dåligt det går med vår hälsovård«.

– Jo, pengarna kommer strejken inte att falla på. Vi kan hålla på livet ut, säger Inger Karumo.

Upplägget är att var och en av Läkarförbundets 16 000 medlemmar betalar 150 mark extra i veckan till strejken. De som tas ut i strejk får 400 mark per dag sju dagar i veckan (1 mark är ungefär 1,55 svenska kronor).

– Reaktionen från allmänheten är underligt positiv än så länge. Det har gått förvånansvärt bra, men det måste nog snart börja komma en del negativt ock-

FOTO: ULLA-JÄRW

så, tror Inger Karumo, som understryker att strejken inte på något sätt hotar patienternas säkerhet. Den drabbar i första hand elektiva operationer.

Vill ha 20 procent på två år

Det var den 12 mars som de finländska läkarna tågade ut i strejk.

Bakgrunden är ett stort missnöje med löneutvecklingen. Kravet är ett 20-procentigt lönepåslag på två år. Arbetsgivarens bud är 5,5 procent.

Missnöjet omfattar också att politiker inte skapar förutsättningar för att arbetsförhållandena ska bli bättre inom sjukvården samt att arbetstiderna är orimligt långa.

Sedan läkarna lagt sitt strejkvarsel den 1 februari fanns riksförlikningsmannen inkopplad i ett försök att lösa konflikten. Han gav dock upp på grund av att parterna stod så långt ifrån varandra och bedömde då att strejken skulle kunna bli långvarig.

Andra gången

Det här är andra gången som de finländska läkarna strejkar, den förra var 1984. Dagens strejk är resultatet av försämringar som pågått länge, menar Inger Karumo.

– Så redan 1998 var vi första gången på strejkstigen, säger hon.

Tom Ahlgren

God information om biverkningsrisk friar landsting

En kvinna och en man drabbades av svår kompensatorisk svettning efter transtorakal endoskopisk sympatikotomi. Men eftersom de bedöms ha fått en god information om riskerna för biverkningar har de inte rätt till skadestånd.

Det slår tingsrätten i Karlskrona fast i en dom.

■ Kvinnan led av kroniska smärtor i armbågen, mannen av besvärande handsvett. Båda opererades av samma läkare. Båda var missnöjda med resultatet och yrkade skadestånd för sina biverkningar.

Såväl kvinnan som mannen menade att läkaren inte informerat dem om faror-

na med operationen. De hävdade att de därför givit så kallat bristande informerat samtycke och att de skulle ha avstått från operationen om de hade känt till riskerna.

Landstinget vitsordade att det fanns ett samband mellan operationen och den kompensatoriska svettningen i båda fallen. Men, hävdade landstinget, både kvinnan och mannen hade fått information om riskerna.

Läkaren som opererade patienterna avgav vittnesmål. Han hävdade, bland annat med hänvisning till journalanteckningar, att han hade informerat såväl kvinnan som mannen om risken för kompensatorisk svettning.

Det är ostridigt att det finns ett samband mellan operationen och förekomsten av kompensatorisk svettning hos båda patienterna, fastslår tingsrätten.

Fullgjort informationsskyldigheten

Men landstinget har gjort sannolikt (angående kvinnan) respektive visat (angående mannen) att man fullgjort vad som skäligen kan krävas i form av informationsskyldighet om risken för kompensatorisk svettning som en följd av operationen.

Därför, konstaterar tingsrätten, har ingen av patienterna rätt till skadestånd.

Tom Ahlgren